

"UKRAINIAN LABOR NEWS"
 Printed and published tri-weekly by the Workers and Farmers Publishing Association, Limited, a joint stock company, incorporated under the laws of Manitoba, at its head office and place of business, at the corner of Pritchard Avenue and McGregor Street in the City of Winnipeg, Manitoba.
 M. Popovich, Secretary.
 Subscription per year \$4.00
 Telephone: J 1465.

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"
 газета для робочого люду — виходить три рази на тиждень:
 у вівторок, четвер і суботу.
 Видав. Робітничо-Фармерське Видавнич. Товариство, інкорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Укр. Рок. Домі, на р-ні вулиця Пritchard і McGregor, у Вінніпегу, Ман. М. Попович, секретар.
 Передплата на рік \$4.00
 Адреса:
UKRAINIAN LABOR NEWS
 Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man. Canada.

ВИСЛІД ВИБОРІВ В АНГЛІІ.

Хоч нема ще повного звіту з висліду виборів в Англії, то з тих відомостей, що їх дотепер одержано, видно, що консервати осигнули цілковиту перемогу. Вони виграли вибори більш, чим половину всього числа послів у парламенті.
 Ліберали, як це можна було надіятися, виборили незначне число послів і цілковито втратили значиння, як окрема буржуазна політична партія. За останнього складу парламенту вони мали бали в своїх руках, бо ні консервати ні Партія Праці не мали більшої частини в парламенті. Ліберали підтримували так зване робітничє правительство МекДоналда, відколи воно прийшло до влади, а відтак вони ж таки самі використали своє становище для того, щоб те правительство повалили. Поваленням правительства МекДоналда вони, не хочучи, викопали й собі власну могилу.
 Надії МекДоналдового правительства не виправдалися. Воно зістало побите і упадливі спому в значній мірі само допомогло. Замість того, щоб приняти визов британській буржуазній кішени Партії Праці у цих виборах і повести боротьбу на чисто класовому ґрунті, МекДоналд і його жовтосоціалістичні товариші стали класово боротьбу заперечувати і переключувати буржуазно, що вони краще від неї вміють охороняти інтереси британських капіталістів та поборувати революційну небезпеку зі сторони пролетаріату. Це з одної сторони не переконало буржуазію, а з другої дискредитувало МекДоналда і його товаришів в очах робітничих мас.
 Буржуазія вживає для державного правління такого типу "робітничих представників" як МекДоналд і Ко, тільки тоді, коли в виду загрози зі сторони повстаючого пролетаріату вона сама безрадна і вживає їх лише як прислугу, яка підчищає сід П. волі. Буржуазія у Великій Британії зараз немає ще потреби користуватися послугами соціял-зрадників в правительство, бо вона сама ще настільки сильна, що дасть собі раду. Об'єднаним під час цих виборів свої сили (консервати і ліберали) вона доказала, що сама справиться з владою. Правда, на цей раз прийшлося англійській буржуазії до певної міри закрити свій штучний поліс на дві політичні партії (консервативну і ліберальну), об'єднати свої ряди, що в наслідку doprowadило майже до вислідіння ліберальної партії.
 Вислід цих виборів, розуміється, не остаточно без впливу й на майбутнє Партії Праці. Вибори виявили в її нутрі велику суперечність. Головний провідник Партії Праці намагалися під час виборів зовсім уникати питання класової боротьби, яке буржуазія з своєї сторони ставила отверто і ясно. Вони лопали на всякі провокації буржуазії. Відхилення судом справи тов. Кемпбела, редактора комуністичного часопису "Воркерс Віклі", МекДоналд пояснав в цей спосіб, що не слід було тим надавати розголосу комуністичній Партії і поширювати її пропаганду. Він обвинувачував консерватів, що вони допомогли поширенню популярності комуністів, замість того, щоб було пошпити їх йому і його правительству, яке намірало тихцем "адукти комуністів за горло". Перед самими виборами МекДоналд дав себе зловити на провокації з підробленим листом ніби то від т. Зиновева, вислав поту до Радянського правительства і зробив з себе дурня, на потух буржуазії, який власне того й потрібно було. По такій дорозі поведі Партію Праці головніші їх верходки з ІІ Інтернаціоналу, під проводом МекДоналда.
 Зі становищем МекДоналда і Ко, непогоджувався значне число послів Партії Праці у парламенті, а рядові її члени у мнгих випадках висловили проти нього своє обурення і протест. Вуспереч бажанням і наказам верходків Партії Праці в деяких виборчих округах організації приналежкі до Партії Праці ставили комуністичних кандидатів, які здобули при цих виборах десятки тисяч більше голосів, чим при минулих виборах, а дотеперішні відомлення кажуть, що один комуніст вже вибраний членом. Опозиція до становища, яке займають МекДоналд і Ко. в Партії Праці рости, а ці вибори значно зміцняють її.
 Для Партії Праці і цілої робітничої класи в Великій Британії вислід цих виборів повинен послужити наукою, що не той шлях до вербів з реформістичними групками, на який провадять МекДоналд і Ко., шлях компромісів і порозумінь з буржуазією, веде робітничє класу до освободження, а тільки шлях революційної класової боротьби, на який закликає пролетаріат Комуністична Партія.

"ХРИСТІАНСЬКИЙ ГЕНЕРАЛ".

Китайці мають нагоду тепер перекошатися в перевазі християнської моралі над мораллю релігії своєї власної країни.
 Розбранилися китайські генерали, збурили чотириста мільонів народ своєї раси і давали вкввати в нутрі своєї країни за владу. Осв вже кілька місяців діються в Китаю горожанська війна. Перше довкола Шанхаю, потім на кордоні Манджурії, потім в самім Пекині, столиці Китаю. Про Кантон, полудневий Китай, тут вже й не гадуємо. Там війна майже не запертає.
 Вирнувши манджурський генерал Чанг Цю Ліна проти Пекину — озброївся проти Чанг Цю Ліна диктатор центрального Китаю генерал Ву Пей Фу. Зібрав він свою армію і двинув проти "манджурського лорда". А своему найблизшому і довіреному адютантові, генералові Фенг Ю-Гіангові поручив боронити найбільш стратегічне місце. На частина Фенг Ю-Гіанг є християнином, а що християне мають відмінну стратегію від інших релігій, то Фенг Ю-Гіанг рішив, що найбільш стратегічним місцем в Китаю є столиця, Пекин. В цих руках столиця, той є найбільшим паном. А хто є найбільшим паном, той є найбільшим християнином. І "християнський генерал", забравши 50,000 війська, як він під свого командю, зрадив Ву Пей Фу, рушив на Пекин, застав його, сказав президентові китайської республіки проголосити свого буднього наставника, генерала Ву Пей Фу, пова законом і сам став диктатором столиці... "християнським" диктатором.

Бу Пей Фу лише фронт проти Чанг Цю Ліна і де походилом на столицю, яку відібрав у него його власний "християнський генерал", щоб покарати зрадника.
 І так чується китайські генерали, а світові капіталісти доставляють їм зброю і діють між собою Китай. А щасливі китайські трудяні маси кладуть свої голови за звикли світових капіталістів, також "християн".

БАЖАННЯ НЕ ЗДІЙСНИЛОСЬ.

Як тільки рознеслись перші вістки про те, що посуха і в цім році заподіяла шкоду в декотрих районах Радянських Республік — то вороги почали безмірно радіти. Ще в самій Радянській країні не внясенні були розміри, які заподіяла посуха, як контрреволюційні біогвардійські газети, що виходять поза межами Радянських Республік на вигнанні, все вже "дуже точно" знали. Вони знали вже на яку суму пропало врожаю, котрі райони найбільше потерпіли, вони навіть описували вже страшні сцени голоду по різних містах Радянського Союзу, навіть там, де про голод нікому й на думку не приходило. Розуміється, що всьо це, про що кричали ці мізерні газети, не було правдою — це були тільки бажання, гарчі бажання контр-революції, котра по всіх столицях смітників Європи не мугучи дочекається кінця більшостіків та Радянської влади потішає себе завсігда хоч фантастичними видумками.
 Правда, посуха наробила трохи шкоди в Радянських Республіках і в цім році, але ці шкоди зовсім не такі, як кракали про це вороги Радянської влади. Ніяких страшних сцен подібних до тих, що творилися в 1921—1922-й голодний рік, в Радянських Республіках цього року не було й не буде.
 Радянська влада дуже чутко прислухається до всіх потреб робітників та селян. Як тільки вияснилось, що декотрі райони потерпіли від посухи і грозить їм лихо, зараз же була з'організована спеціальна комісія, котра занялась справою допомоги населенню цих районів.
 Негайно була оказана допомога і хлібом, і грішми, і сільсько-господарським інвентарем та худобою. Паніка, яку старався дехто підняти в посушливих районах була розсіяна. Населення зразу успокоїлось, засіяло озимину і забезпечено хлібом на прохачарчування. Ціни на хліб в неврожайних районах не піднімаються, а подекуди навіть ниші як у врожайних районах.
 Про голод в Радянській Республіці цього року й говорити не приходиться. Правда, він грозив декільком районам, але енергійними і вмілими заходами Радянська влада його відвернула. Не тільки голоду не буде в Радянській країні цього року, але ще й остаеться хліба для вивозу на заграничний ринок.
 І цим разом не здійснились бажання заклятих ворогів працюючого народу й його Радянської влади. Та ніколи ці дикі бажання й не здійсняться, бо ці фантазі безумних дуже далеко від дійсності. Кожний хто не спійняй, той бажить це наглядно.
 Іа. Ткачук.
 Катеринослав, 30. IX. 1924.

ЧИМ Є ЛІГА НАЦІЙ?

(з нагоди останньої сесії Ліги Націй.)

В Женеві представники капіталістичних держав, між ними і премієр так званого робітничого уряду в Англії Рамсей МекДоналд, наобіжались світові, що в Європі завжди ім настане рай, що у відношенні між поодинокими державами право сили, що досі панувало, буде заступлене конституцією Ліги Націй. Між учасниками з'їзду Ліги були вправді деякі фантази й наївні, що повірили у ширість творців конституції Ліги. Більшість учасників свідомо обманула народи, закривачи перед ними ту пропасть, що істнує між творцями Ліги Націй, тобто між Францією з одного боку, а Англією з другого.
 Суть "європейської системи", що її висловлював МекДоналд, полягає власне в цьому, що її створила Франція не то що без згоди Англії, а й проти волі цієї останньої. Франція заключила з Бельгією, Польщею, Румунією, Чехословаччиною, Румунією і Чехословаччиною союз для забезпечення та увіковічення порядку, що завведено його в Європі у Версалі. В цій цілі Франція увійшла теж у зносини з Японією і Туреччиною. Боротьба Англії проти цих заходів Франції не мала успіху, Англія в Женеві визнала поріду Франції, яка висунула проти Англії в останній хвилі Японію й Туреччину. Однаке Англія не думає користися перед Францією, яка опанує європейський континент. В тій цілі Англія звергає свою увагу на Німеччину й С.Р.С.Р., що досі не приступили до Ліги Націй.
 По суті Англії найвигідніше було б, коли-б Німеччина не вступила до Ліги. Можливо, що сам МекДоналд, котрий в Женеві запрошив Німців до Ліги Націй та підчеркнув, що праця Ліги без Німеччини не може мати цих результатів, до яких змагає Ліга, говорив зовсім шире. МекДоналд особисто як паціфіст (ваїний як всі паціфісти, що не розуміють тенденцій капіталістичного ладу) мабуть дійсно хотів-би створити конституцію Ліги, європейську систему, хотів-би право сили заступити якимось "етичним" порядком. Але мабуть заграничний уряд Англії дозволив говорити МекДоналду одне, а він робив друге, тобто він радив Німцям зараз не вступати до Ліги. Франція бажає отже тепер, коли й Версальський мир дав все чого вона хотіла, забезпечення миру в Європі. Цей мир має опиратися на силу. Війна після плану Женевського з'їзду мала-б бути дозволена лише, коли заходить потреба відбити воєнний наступ та подолати нападника. Нападником є ця держава, — і в цій формулюванні побідила Франція, — що не годиться на мировий суд, або що під час розправи цього суду не піддається ухвалам ради Ліги. Ці ухвали мають за цель під час розправ мирового суду не допустити до тайних зброєних й мобілізацій. Коли якась держава не піддається ухвалам мирового суду, то Ліга висилає проти неї всі морські, воздушні й континентальні сили об'єднаних у Лізі народів, що переводять ухвали Ліги і продовжують злочинну державу, яка буде змушена заплатити втрачені на це кошти.
 В Женеві, мимом заходів з англійської сторони закрити суперечності між Англією і Францією, тоті суперечності виявились виразно. Раз англійські делегати заявили, що Ліга Націй не може числитися при своїх виступах на поміч англійської флотії. Англія була проти цього, щоб право поприрати силою, без котрої воно не мае значиння. А сила без права зброєного є тираниєю. Отже ухвали ради Ліги та мирового суду, який покликана Ліга до життя, не мають реального значиння, бо хто мав-би перевести їхне примусове здійснення. Адже ж Англія боролася за мировий суди і що не мали-б користуватися силою. Франція вважає, що її союзи з Чехословаччиною, Бельгією, Югославією, Румунією й Польщею забезпечують Європі мир. Англія бажить в них небезпеку для мира. Після МекДоналда якраз ці держави будуть жертвою майбутньої війни. МекДоналд гостро осудив політику союзів, що створює основу для війни. Але ці держави не хочуть зречися союзу та не хочуть зменшити своїх армій бо це істнує "мілітаристичний дух їхніх ворогів". Тому вони лише тоді зменшать свої армії, як Англія й Америка обов'язуються боронити їх проти їхніх ворогів, іншими словами, коли Англія й Америка обов'язуються боронити стану, утвореного Версальським миром. Але Америка не хоче мішатися в європейські справи (?). Американці мають досить цієї каші, яку наварив Вілсон у 1917 і 1918 р.р., а Англії зовсім не хочеться проливати кров своїх солдатів за геґемонію Французів.

3 міжнародного робітничого руху

ПРИЗД ТОВ. МАРТИ ДО МОСКВИ.

10 жовтня до Москви прибув тов. Марті, член французької Компартії та один з найактивніших протестантів проти імперіалістичної інтервенції проти Радянських Республік.
 У розмові із співробітником Роста тов. Марті поділявся вражіннями про С.Р.С.Р.
 "Перше, що я зустрів на кордоні в Себїжі — це група піонерів, що провадила деприваніків, які йшли до Червоної армії. Я був так захоплений — каже тов. Марті. — хлопцями й таким задоволений зустріччю, що мені хотілось сказати, хто я та побажати з ними. На жаль не було передачка".
 "Потім після прибуття до Москви на мене справило надзвичайне вражіння сила робітничого руху на вулицях. У західно-європейських містах знається вражіння, що монополію на вулиці має тільки сама буржуазія, а робітники перебувають під закнутках".
 На запитання про мету прибуття тов. Марті сказав: "Уже рік тому, коли я вийшов з в'язниці, мене запросила московська рада приїхати до Москви. Але обставини так склалися, що я не-мав тоді змоги здійснити цю поїздку. Партіяна, робота під час виборів забрала у мене мій вільний час. При відкритті парламенту мені вдалося, як відомо, вести кампанія за політичну амністію. Тепер я з радістю покористуюся запрошенням Виконкому Комінтерну, щоб приїхати до

Москви та вивчити життя Радянської Росії, що будувалось, коли я сидів у в'язниці.
 "Я маю думку — сказав далі тов. Марті — бажити та вивчити все, що створила російська революція. Разом з тим я маю думку відвідати та вивчити місця ув'язнення в С.Р.С.Р., щоб мати змогу відповідати на всі брехні, що їх розпускає про в'язниці С.Р.С.Р. II Інтернаціонал.
 "Після Москви, я, імовірно, відвідаю й інші міста С.Р.С.Р."
 Потім тов. Марті розповів, за яких обставин він вступив до Компартії.

БІП СОЦІЯЛІСТІВ З РОБІТНИКАМИ В ПАРИЖІ.

Політичні партії, що підтримують Еріо, між ними й партія соціялістів, організували масову паціфістську маніфестацію в саду "Трокадеро", а Ц.К. французької Комуністичної Партії у відповідь на брехливу паціфістську маніфестацію одночасно організував демонстрацію протесту проти мілітаризму уряду Еріо. В момент, коли маніфестанти уряду наближались до саду "Трокадеро", на другому березі Сени з'явився значна демонстрація робітників парижських околиць на чолі з місцевими організаціями Компартії. Демонстранти йшли з червоними прапорами, співаючи "Інтернаціонал". В співі брала участь і більшість публіки. Розлютовані через те, що спів "Інтернаціоналу" приглушав спів "Марселези", маніфестанти уряду кинулися на демонстрацію робітників і почався бій, що тривав більш, як годину. Французькі "паціфісти" викликали на допомогу великі загони кімної поліції та жандармерії. А такою кімною жандармерії робітників — демонстрантів було відкинуто на протидежний беріг Сени. В наслідок сутнички, яку спровокували партії лівого ґлобу — 100 осіб поранено і 2-ох забито. Скориставшись нагодою, поліція виниула напад на фабричні райони; більш як 200 заарештованих. Поміж робітниками велике обурення.

Відновляйте передплату на "Українські Робітничі Вісті".

РОБІТНИКИ ПРОТЕСТУЮТЬ ПРОТИ УТИСКІВ ІХНІХ ПРОВІДІВ.

Відомлення норвежського міністра юстиції відкласти ув'язнення лідерів норвежської Комуністичної Партії та норвежської Робітничої Партії, яких засуджено до в'язниці за антимілітаристичну пропаганду, викликали великі протести робітників. В результаті лідерові Робітничої Партії Транмелю й лідерові Компартії Шефле дано відстрочку до виборів. Решту-ж посаджено до тюрми. Між в'язнями є секретар Компартії Отті і голова норвежської Робітничої Партії Троп. Транмелю позвалено виборчого права. Робітники Християнської Партії оголосили одностійний страйк протесту після відповідного заклику норвежської Робітничої Партії. Робітники залишили фабрику і організували демонстрацію перед будинком суду.

В КРАЇНІ НЕВОЛІ І СЛІЗ.

НОВІ ВИСТУПИ ПОВСТАНЦІВ "НА КРЕСАХ".

Телеграф що дня повідомляє про нові виступи повстанців. Газети сповіщають про напад у Дукілівському повіті на ксьондза. Вночі проти 30 вересня повстанці напали на маєток Подоржани. На півночці збільшено охорону, через це повстанський рух збільшився на півдні. У Крушині під Барановичами повстанці напали на поліцейську чату- "Жеч Посполіта" повідомляє про напад повстанського загону в 50 чол. на маєток Бочанин в Острозькому повіті. Маєток охороняли 42 улани, але повстанці забрали 22 коней і підпалили садби. Власник маєтку граф Старженскі надіслав телеграму, в якій говорив, що життя й майно Польків да о-країнах що години в небезпеці. На окраїнах створилось становище, яке не тільки шокком підірвав авторитет польської влади, але й небезпечне з того погляду, що ці землі можуть відвертатися від Польщі. Зважаючи на напад на поїзд під Лунинцем, берестська міська рада ухвалила таку резолюцію: "Стан громадської безпеки в східних повітах погіршується. Заходив уряд не допускати повстанців за політичний елемент і поводитися з ними, як із звичайними бандитами. Утікачі оповідають, що по цілому Поліссі стихійні активні виступи проти непо-

КРИВАВІ ЗАГРОЗИ КОМУНІСТИЧНИМ ПОСЛАМ.

Селянські демократи провадять у своїй агітації за обмеження недоторканости послів, щоб цим позбутися послів "Союзу пролетаріату міста й села" Круліковського і Лануцького (комуністів) та інших радикальних послів національних меншостей. Посли української соціял-демократичної Партії одержують анонімні листи, в яких їм загрожує смертю, як що агітації не буде припинено. Загрози набувають значиння, зважаючи на агітацію поліції на окраїнах поміж польськими воєнними поселенцями за розправу з негодними польським владі Українцями.
 На польській території розпочато організацію банд для нападу на радянську територію. Банди організуються на Волині для нападу на територію У.С.Р.С.Р. Складаються банди з рештків бандістських елементів петлюрівців.

НЕ БАНДИТИЗМ, А ПОВСТАННЯ ПРОТИ ґНТУ.

Українська соціял-демократична партія оголосила відозву, в якій говорить, що останніми часами польська преса, не виключаючи і неперіодичної, віддає багату увагу полям на "кресах". Польські газети пишуть про хвилювання на "кресах", не силкуючись зрозуміти характеру. "кресових" поїздів. Селянський рух, що охоплює "креси", малюється як бандітизм. Українська соціял-демократична партія заявляє, що єдино причиною стихійного озброєного руху українських селян на "кресах" — є короткозорість, вузько-поміщицька політика соціяльного й національного пригночення, що її провадять польський уряд. Замість допомоги селянству, знесиленому неврожаєм, уряд Грabsкого збільшив податки. Урядові агенти спродують на ліцизації злидарські рештки майна українських селян. Військові частини, особливо кіннота, що у великій кількості прибула на "креси", поводитися як в переможений країні. Ограбування й знущання над населенням — це тепер звичайні явища, одночасово з цим збільшився похід проти культурно-національної роботи. Закривачі Провісції, школи й клубів. Зрозуміло, що в такий умовах селянство мусило поставити зброєю. Селянський рух на "кресах" є наслідком віршої політики польського уряду.

Але як досі французька повоєнна політика побідила Англію, так і далше вона її побідить. Щоб покорити Англію, Франція висунула в Женеві Японію й Туреччину проти Англії. Японці переперали, що Ліга компетентна інтервенувати в спорі, який повстає між двома членами Ліги щодо справ, котрі один член Ліги вважає їх своїми внутрішніми справами. Дипломатична інтерпретація цієї ухвали уможливила Японії інтервенцію в Китаю проти Англії. В спорі про Мозуль, що пахне нафтою, Французи попірають Туркію.
 Франція послідовно політикою скріплює свої здобутки з Версальського мира. І відношення до С.Р.С.Р. залежатиме від становища С.Р.С.Р. до цього договору. А вже нам відомо, і тому Франція хочуть зарозаповнити зтирadiansький фронт вступом Німців у Лігу. В нагороду за ступлення Німці покладуть ханюні. Однаке Франція задбає в своїх руках воєнну контролю над Німцями, що їм, як "вороги", не можуть в'асідати в комісії для воєної контролі.
 Так то підзі Наций, що має бути інструментом мира, як раз там в'асідатися ті сили, що доведуть скоро не до мира, а до війни.
 Берліа. I. Сокира.